Laat het ons weten!

Wij zijn reuze benieuwd naar de mooie zinnen of gedichtjes van de leerlingen. U kunt ons hiervan laten meegenieten via de Facebookpagina van het Anne Frank Huis. Post een van de resultaten door naam, land en vervolgens de mooie zin of het gedicht in te typen.

facebook.com/annefrankhouse

Lezen & schrijven met Anne Frank

Handleiding voor de docent en de bibliotheekmedewerker

(voor kinderen van 9 tot en met 12 jaar)

In deze handleiding vindt u informatie over de tentoonstelling en het werkboekje. Daarnaast vindt u een specifieke leidraad voor de begeleiding bij het bezoek. Het totale bezoek duurt circa 2 uur, inclusief de voorbereiding van ongeveer 20 minuten.

Veel succes!

Het programma in een notendop

1. De werkboekjes worden uitgeprint in de klas. De leraar geeft een korte introductieles en/of digitale les over Anne Frank (optioneel). Leerlingen maken de voorbereidende opdrachten in het werkboekje (optie 1). Mocht dit niet lukken, dan gebeurt dit bij de tentoonstelling (optie 2).
2. De leerlingen komen aan bij de tentoonstelling met hun werkboekje.
3. Er wordt een welkomstwoordje gehouden bij het introductiepaneel door de begeleider van de tentoonstelling.
4. *De leerlingen maken de voorbereidende opdrachten in het werkboek bij de tentoonstelling, als dit niet in de klas is gebeurd.* (optie 2)
5. Er wordt een korte uitleg gegeven door de tentoonstellingsbegeleider. De groep wordt in drieën verdeeld.
6. Het boekje bestaat uit drie delen met opdrachten (exclusief voorbereiding en eindopdracht) die gemaakt worden bij de tentoonstelling. Elke groep maakt alle delen, maar in een andere volgorde. Zo is er voor elke groep genoeg ruimte bij de tentoonstelling.
7. Er wordt duidelijk aangegeven hoeveel tijd ze krijgen per deel. (± 10 minuten)
8. Er wordt 1 minuut van tevoren door de tentoonstellingsbegeleider een sein gegeven wanneer de tijd bijna om is.
9. Als alle groepen de drie delen hebben gemaakt, komt iedereen samen om aan de eindopdracht te werken.
10. Wanneer iedereen klaar is, kunnen de resultaten kort worden besproken in een kring en opgehangen worden op de magneetwand bij de tentoonstelling.

De begeleiding

VOOR DE DOCENT

Optie 1: Voorbereiding in de klas en dan naar de tentoonstelling
Start ➔ tips en trucs doornemen (zie p. 4) ➔ boekjes uitprinten/nieten en uitdelen in de klas ➔ *starten met introductie les en/of digiles (extra, zie p.5)* ➔ *alle pagina's in werkboekje met voorbereidende opdrachten behandelen (nr. 1 t/m 8)* ➔ naar de tentoonstelling ➔ welkom & introductie door tentoonstellingsbegeleider ➔ groep in drieën verdelen ➔ resterende opdrachten in boekje maken ➔ pagina's met eindopdracht samen in 1 groep maken ➔ nabespreking: wie wil zijn/haar gedicht voorlezen? ➔ slotwoord tentoonstellingsbegeleider.
Duur voorbereiding in de klas: 1 uur.
Duur tentoonstellingsbezoek: 1 uur.

Optie 2: Voorbereiding tijdens bezoek aan de tentoonstelling
Start ➔ tips en trucs doornemen (zie p. 4) ➔ boekjes uitprinten/nieten en uitdelen in de klas ➔ naar de tentoonstelling ➔ welkom & introductie door tentoonstellingsbegeleider ➔ *gezamenlijk beginnen met pagina's voorbereidende opdrachten (p. 1 t/m 8)* ➔ groep in drieën verdelen ➔ alle opdrachten in werkboekje maken ➔ pagina's met eindopdracht samen in 1 groep maken ➔ nabespreking: wie wil zijn/haar rondeel voorlezen? ➔ slotwoord tentoonstellingsbegeleider.

Duur tentoonstellingsbezoek: 1,5 uur
Uitgebreide uitleg opdrachten **Werkboekje** *zie blad 4.*

VOOR DE BIBLIOTHEEKMEDEWERKER

Start ➔ tentoonstelling klaarzetten (opbouwen + potloden en scharen/dagboeken Anne Frank/top 20 kinderboeken/blanco papier klaarleggen) ➔ **welkom & introductie** voorbereiden ➔ tips en trucs doornemen (zie p. ?) ➔ werkboekje nalezen ➔ afstemmen met docent: voorbereiding wel of niet gerealiseerd in de klas? ➔ ontvangst van de groep ➔ start route (zie hierboven) ➔ eindwoord.

Uitgebreide uitleg **Welkom en introductie** *zie blad 5.*

Voorbeeld van een mooie zin over Anne Frank:

Het programma / de logistiek

VOORBEREIDENDE OPDRACHTEN (PAG. 1 T/M 8)
Het levensverhaal van Anne Frank wordt kort verteld en er worden enkele inlevingsvragen gesteld. Deze worden in de klas (optie 1) of bij de tentoonstelling (optie 2) gezamenlijk behandeld.

DE OPDRACHTEN (PAG. 9 T/M 18)
Na de voorbereiding gaan de leerlingen in drie groepen aan de slag. Iedere groep begint bij een ander deel in het boekje. Alle groepen maken alle drie de delen (A, B, C) van het boekje.

A Hier begint **groep 1**
Opdrachten:
– woorden zoeken (pag. 11)
– zinnen afmaken (pag. 12)

B Hier begint **groep 2**
Opdrachten:
– verhaaltje afmaken (pag. 14)
– zinnen afmaken (pag. 15)

C Hier begint **groep 3**
Opdracht:
– mooiezinnenspel (pag. 17)

De leerlingen schuiven door tot alle opdrachten zijn gemaakt!

TIP: De leerlingen kunnen de opdrachten binnen hun groep het beste in tweetallen maken.

TIP: Bij het mooiezinnenspel is de meeste begeleiding nodig. De leerlingen kunnen hun mooie zin op het laatste, magnetische paneel plaatsen. Om ervoor te zorgen dat dit netjes gebeurt, is het nodig dit onder begeleiding van een volwassene te laten verlopen.

DE EINDOPDRACHT (PAG. 19 T/M 21)
De eindopdracht is een verrassing voor de leerlingen. Ze ontdekken dat ze, onbewust, een rondeel hebben geschreven door de vragen te hebben beantwoord op de vorige pagina's. Die antwoorden schrijven ze stapsgewijs onder elkaar (zie pag. 20) en ontdekken hun eigen rondeel. Dit kunnen ze opschrijven op pag. 21 in een mooi lijstje.

De paginacijfers verwijzen naar pagina's in het werkboekje.

Tips & trucs bij het werkboekje

DE VOORBEREIDENDE OPDRACHTEN

Naast de introductieles en de digitale les, zijn er ook voorbereidende opdrachten in het werkboekje. Deze kunnen de leerlingen individueel maken.

Pagina 2
Vraag de leerlingen om hun vinger op het papier te leggen en mee te draaien met de tijd. Het eindigt bij het dagboek van Anne Frank. Vraag de leerlingen wie het dagboek heeft gelezen. Lees eventueel een stukje voor uit het dagboek, bijvoorbeeld de dagboekaantekening van 20 juni 1942.

Pagina 3
Hier vragen we de leerlingen om het land op te schrijven waar ze zijn geboren. Als er kinderen zijn die ook zijn geëmigreerd, dan kunnen ze dit aangeven op de kaart.

Pagina 8
Deze opdracht kan als huiswerk meegegeven worden. Het is een kleine oefening waarbij leerlingen via het virtuele huis een vraag beantwoorden. Zie *www.annefrank.org/achterhuis*. Voor de leerlingen naar de tentoonstelling gaan, kunnen ze een vraag bedenken over Anne Frank. Ze kunnen het antwoord vervolgens bij de tentoonstelling opzoeken. Dit maakt het bezoek meteen actief.

DE OPDRACHTEN

Pagina 11
Bij deze opdracht omcirkelen de leerlingen een van de drie woorden. Vervolgens zoeken ze dit woord bij de tentoonstelling. Ze schrijven het jaartal op waar hun woord te vinden is. Daarna lezen ze het hele tijdvak en schrijven in eigen woorden op wat er in dat jaar bij Anne staat geschreven en wat er algemeen over de Tweede Wereldoorlog wordt verteld.

Pagina 14
Lees het verhaaltje De Vlo voor uit het verhaaltjesboek van Anne Frank. Activeer de leerlingen om het verhaaltje af te maken. Dit verhaaltjesboek reist mee met de tentoonstelling.

Pagina 17/18
Deze opdracht is in de vorm van een spel. Leerlingen maken deze in tweetallen. Hiervoor hebben ze een los blaadje papier nodig. Ze maken de opdracht bij elkaar in het werkboekje. Zo hebben ze elk een zin. Begeleid de leerlingen bij het herschrijven van de zin. Als het niet goed lukt, wijs ze dan naar de boeken top 20 waar ze op zoek kunnen gaan naar een mooie zin.

DE EINDOPDRACHT

Pagina 20
Dit is de laatste schrijfopdracht. Leerlingen zoeken de antwoorden die ze eerder gaven in het werkboekje op (pagina 12 en 15). Zorg dat ze de zinnen op de juiste regel schrijven, hiervoor zijn de inktpotjes de leidraad. Het resultaat is een rondeel, een gedicht, dat ze kunnen overschrijven op pagina 20.

TIP: Via de website van het Anne Frank Huis kunt u gebruik maken van de tijdlijn. Hier kunt u door de tijd heen klikken en foto's bekijken. Zie *www.annefrank.org/tijdlijn.*

VOOR DE BIBLIOTHEEKMEDEWERKER

Welkom en introductie

1 Heet iedereen welkom bij de tentoonstelling!

2 Activeer de voorkennis door vragen te stellen: *Wie kan er vertellen wie Anne Frank was? Wat heeft ze geschreven en waarover ging dat?*

3 Vertel waar de tentoonstelling over gaat, bijvoorbeeld: *Deze tentoonstelling gaat over Anne als schrijfster. Jullie kunnen nog meer over haar te weten komen bij de tentoonstelling. Want wie wist bijvoorbeeld dat ze ook verhaaltjes heeft geschreven? Anne schreef korte verhaaltjes over wat er in het achterhuis gebeurde. Soms verzon ze ook verhaaltjes. Die lijken erg op sprookjes. Ze las ook veel in boeken. Zijn jullie al nieuwsgierig? Over welke boeken Anne las en wie die boeken voor haar meesmokkelde leren jullie meer bij deze tentoonstelling. Er is ook een werkboekje met allerlei vragen over Anne. Die gaan jullie beantwoorden.*

DE ROUTE

4 Geef de groep ± 20 minuten om de voorbereidende opdrachten te maken indien dit niet in de klas is gebeurd.

5 Verdeel de groep in drieën en vertel dat ze binnen de groep de opdrachten in tweetallen mogen maken. *Hoe gaan we te werk? We gaan jullie in drie groepen verdelen. Iedere groep begint bij een ander deel in het werkboekje. Jullie mogen in tweetallen aan de opdrachten werken. Je leest per opdracht wat je moet doen.*
Let op: er wordt een signaal gegeven. Dat betekent dat je de opdracht moet afmaken. Bij het tweede signaal loop je naar de volgende plaats bij de tentoonstelling. We maken de eindopdracht samen.
Hier maken leerlingen die op school de voorbereiding nog niet hebben gedaan eerst de voorbereidende opdrachten.

6 Begeleid de leerlingen tijdens het maken van de opdrachten. Spreek een vaste plek af met de rest van de begeleiders en delegeer: wie staat bij welk deel van de tentoonstelling?

7 Geef 1 minuut van tevoren aan wanneer de tijd per deel erop zit. Zo schuiven de leerlingen vlotter door naar het volgende deel in hun werkboekje.

8 Verzamel alle leerlingen wanneer het tijd is om de laatste opdracht te schrijven.

9 Laat een paar leerlingen hun mooie zin en/of gedicht voorlezen. Vraag aan de leerlingen wat ze van de tentoonstelling vonden en sluit af.

TIP: Om punt 5 gemakkelijk te laten verlopen, zijn de 3 delen (A, B, C) in het werkboekje met een symbool gemarkeerd.

Op deze manier is het vlot uit te leggen welke opdrachten ze moeten maken.